

Valtuustoaloite Hyvinvoiva Siilinjärvi: Siilinjärven lähiliikuntareittien ja ulkoilupaikkojen parantaminen turvallisiksi, esteettömiksi ja ympärivuotisiksi

Sivistyslautakunta 27.01.2026 § 4
455/00.01.02/2025

Valmistelija liikuntatoimenjohtaja Timo Hyötyläinen, puh. 044 740 1314, sivistysjohtaja Antti Jokikokko, puh. 044 740 1301

Siilinjärven Vihreiden valtuustoryhmä on jättänyt valtuuston kokouksessa 15.12.2025 § 103 valtuustoaloitteen ”Hyvinvoiva Siilinjärvi: Siilinjärven lähiliikuntareittien ja ulkoilupaikkojen parantaminen turvallisiksi, esteettömiksi ja ympärivuotisiksi”. Kunnanhallitus on kokouksessaan 22.12.2025 § 281 päättänyt lähettää valtuustoaloitteen hallintokuntien yhteistyössä vastattavaksi.

Aloitteen mukaan lähiluonto ja ulkoilumahdollisuudet ovat kunnan vahvuuksia, mutta nykyiset reitit ja ulkoliikuntapaikat eivät palvele kaikkia käyttäjäryhmiä tasapuolisesti. Erityisesti lapsiperheet, ikäihmiset ja liikkumisesteiset hyötyisivät turvallisemmista, paremmin saavutettavista ja ylläpidetyistä ulkoilureiteistä. Aloitteessa esitetään, että Siilinjärvi käynnistää Hyvinvoiva Siilinjärvi -nimisen lähiliikunta- ja ulkoilureittien kehittämisohjelman. Kehittämisohjelman aikana kiinnitetään erityistä huomiota ulkoilureittien turvallisuuteen lisäämällä valaistusta ja tehostamalla talvikauden kunnossapitoa. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota reittien esteettömyyteen ja opasteisiin. Edelleen aloitteessa esitetään, että kunta avaa kyselyn ja palautekanavan, jossa asukkaat voivat ehdottaa parannuskohteita ja äänestää tärkeimmistä kehittämistarpeista. Aloitteessa vaaditaan, että kunnanhallitus käynnistää ohjelman valmistelun vuoden 2026 aikana ja tuo valtuustolle konkreettisen toimenpidesuunnitelman syksyyn mennessä. Tehty valtuustoaloite on kokouksen oheismateriaalina.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: valtuustoaloitteista ei ole tarpeen tehdä vaikutusten ennakkoarviointia.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa Siilinjärven Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle. Lisäksi sivistyslautakunnan vastaus saatetaan tiedoksi tekniselle lautakunnalle, joka voi halutessaan täydentää vastausta. Sivistyslautakunta toteaa aloitteen käsittelyn osaltaan päättyneeksi.

Sivistyslautakunta jakaa aloitteessa esitetyn käsityksen siitä, että lähiluonto ja ulkoilumahdollisuudet ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä kunnalle. Runsaat vesistöt, vaihtelevat maastot ja Siilinjärven keskustan välittömästä läheisyydestä alkava ainutlaatuinen harjuaalue tarjoavat monipuoliset ulkoliikuntamahdollisuudet.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Siilinjärvellä on merkittävästi kehitetty luontoliikunnan mahdollisuuksia. Tämä kehitystyö ei olisi ollut mahdollista ilman ulkopuolista rahoitusta. Viimeisimmät ulkoilureittikohteet ovat olleet Paasisalo-Vuorela ulkoilureitin rakentaminen ja Patakukkula – Tarinaharjun ulkoilualueen kehittäminen. Tässä yhteydessä on toteutettu mm. esteetön ulkoilureitti Laturastin läheisyyteen, reitin varrella on esteetön tulipaikka sekä parannettu alueen opastusta. Näiden kohteiden kokonaiskustannukset ovat olleet 205 000 euroa ja toimenpiteisiin on saatu

valtionavustusta 106 000 euroa. Näiden isojen hankkeiden lisäksi kunta on osallistunut mm. Simpan rannan ulkokuntoilualueen rakentamiseen sekä parantanut liikuntapaikkojen ja reittien valaistusta yli 100 000 eurolla. Uiminen luonnonvesissä on myös yksi tapa harrastaa luontoliikuntaa. Vuodesta 2025 lähtien talousarviossa on ollut määrärahavaraus uimarantojen kunnostukseen. Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että jatkossakin on mahdollista ylläpitää kaikkia kunnan alueen uimarantoja ja tähän tarkoitukseen pystyttäisiin osoittamaan talousarviossa määrärahavaraus.

Vuoden 2026 aikana alkaa rakentumaan Siilinlahti-Kasurila ulkoilureitti - Siilinjärven Rantabulevardi. Reitti on tarkoitus rakentaa pikkuhiljaa useamman vuoden aikana hallintokuntien välisenä yhteistyönä. Vuoden 2026 liikuntapalveluiden talousarvio sisältää määrärahan hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen. Myös tämän reitin rakentamiseen haetaan valtiolta avustusta, mikäli sopivia avustusmuotoja on tarjolla. Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että tämän ulkoilureitin rakentamiseen osoitetaan jatkossakin talousarviossa määrärahaa, jotta reitti saadaan valmiiksi 2020-luvun aikana. Rantabulevardin toteutuksessa pyritään huomioimaan esteettömyys mahdollisuuksien mukaan, jotta reitti palvelisi mm. läheisiä vanhusten asumisyksikköjä.

Asuinalueiden lähivirkistysalueista Haapamäen alueen ulkoilureitit ovat kunnostuksen tarpeessa, ja asuinalueen laajentumisen myötä muutostarpeet ovat lisääntyneet. Ulkoilureittien kunnostusta on suunniteltu toteutettavan yhteistyössä Savon ammattiopiston Toivalan yksikön kanssa. Luontoreittien ja taukopaikkojen suunnittelu ja rakentaminen soveltuvat harjoituskohteina luontoalan opintokokonaisuuksiin. Myös Kasurilan ulkoilureitti vaatisi reitin pohjien kunnostusta. Tätä on suunniteltu toteutettavaksi Kasurilan asuinalueen täydennysrakentamisen yhteydessä. Ulkoilureittien parannukseen voidaan hyödyntää asuinalueen rakentamisessa syntyviä maamassoja. Haapamäen ja Kasurilan ulkoilureitteihin liittyen on tehty myös esiselvitys Vuorela-Patakukkula ulkoilureitistä. Esiselvityksellä pyrittiin selvittämään, onko Vuorela-Patakukkula välille mahdollista löytää paikkaa alueita yhdistävälle ulkoilureitille.

Kuntalaisten ulkoilumahdollisuuksia on parannettu parina viime vuonna keskustan ja Vuorelan alueille toteutetuilla penkkilenkeillä. Penkkilenkkien ideana on sijoittaa penkkejä arkiliikunnan ympäristöihin ja tarjota levähdyspaikkoja. Penkkilenkkien haasteena on niiden ympärivuotinen käyttö. Tämä ei ole useimmissa kohteissa mahdollista kunnossapidon näkökulmasta. Ympärivuotisia luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia on kehitetty mm. lisäämällä lumikenkäreittejä, osoittamalla Honkamäen ulkoilureitti monikäyttöreitiksi ja ylläpitämällä koirahiihtolatua Korholan haudassa.

Uusien lähivirkistysalueiden suunnittelua ja toteutusta tehdään kunnan eri toimialojen yhteistyönä. Useissa kohteissa yhdistyy liikuntapalveluiden ja teknisen palvelualueen eri toimialojen toimintoja. Yhteistyöllä varmistetaan eri näkökulmien ja tarpeiden huomioiminen ja saavutetaan monesti myös kustannussäästöjä.

Kunnan tiukka taloustilanne asettaa reunaehdoja liikuntapaikkojen ja luontoliikuntamahdollisuuksien kehittämiseksi. Nykyisten liikuntapaikkojen ylläpitäminen on haastavaa olemassa olevin resurssein. Sivistyslautakunta ei pidä realistisena sitä, että kunta toteuttaisi edellä selostetun lisäksi muita luontoliikuntapaikkoja tai merkittävässä määrin parantaisi olemassa olevien

reittien ylläpitoa. Näin ollen sivistyslautakunta ei pidä tarpeellisena erillisen kehittämisohjelman laatimista.

Kuntalaisten mielipiteitä ulkoilu- ja luontoliikuntaolosuhteista on kartoitettu viimeksi osana joulukuussa 2025 toteutettua liikuntapaikkakyselyä. Vastanneista n. 75 % piti ulko- ja luontoliikunnan olosuhteita Siilinjärvellä lukumäärän ja laadun osalta erittäin hyvinä tai hyvinä. Kehityskohteina esitettiin mm. ulkoilureittien kehittämistä Etelä-Siilinjärven alueella. Yleisesti toivottiin lisää ulkoilureittejä ja erilaisia taukopaikkoja. Tähän toiveeseen pyritään vastaamaan mm. käynnistyvän Rantabulevardin toteutuksella. Ulkoilumahdollisuuksiin on kiinnitetty huomiota myös uusien koulujen piha-alueiden suunnittelussa.

Luontoliikuntamahdollisuuksien parantamisen tärkeys on tullut esille myös kunnan osallistuvassa budjetoinnissa. Osallistuvan budjetoinnin pohjalta on toteutettu mm. Pöljän frisbeegolfrata, Panninniemen ympärivuotinen lenkipolku ja retkiluistelurata Siilinlahdelle. Osallistuva budjetointi toteutetaan kunnan digitaalisella osallisuusalustalla. Tätä alustaa hyödynnetään muutoinkin kuntalaisten osallistamiseen. Ko. alustalla on mm. kerätty ideoita Rantabulevardin kehittämiseen. Osallisuusalustan lisäksi kunnassa on käytössä sähköinen palautepalvelu, jota kuntalaiset hyödyntävät aktiivisesti. Tätä kautta tulee paljon esimerkiksi liikuntapaikkojen kehittämiseen liittyviä ehdotuksia. Sivistyslautakunta katsoo, että ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa aloitteessa ehdotettuja uusia osallisuuden kanavia, vaan hyödyntää olemassa olevia osallistumista tukevia alustoja (liikuntapaikkakysely, osallistuva budjetointi, digitaalinen osallisuusalusta, palautekanava).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin